

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาการเรียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อสรุปผล และอภิปรายผล ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อน และหลัง การเรียนโดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียน โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาการเรียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 84.64 / 85.19 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.19

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 84.64/85.19 หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ 84.64 และคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากการทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.19 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ และวิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหา ตลอดจนความเหมาะสมของสื่อ ได้รับการตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องจากผู้เชี่ยวชาญ และได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย และแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้นำเอาวัตกรรมการเรียนการสอนเข้ามาใช้ทั้ง 15 แผน ได้แก่ แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสื่อที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร มีภาพประกอบที่มีสีสัน เนื้อหาน่าสนใจ ผู้เรียนสามารถทำผังความคิดด้วยตนเอง เลือกเนื้อหาเอง ได้เลือกภาพ วาดภาพ และระบายสีตามความสนใจ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด เป็นแผนการเรียนรู้ที่นำรูปแบบ แนวคิด เทคนิค วิธีการมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด ซึ่งนำมาใช้ในขั้นกระตุ้น

ความคิด ก่อนการเขียน เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดมีความสามารถในการเขียนเรียบเรียงความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนความรู้ที่นึกคิด และจินตนาการ ด้วยถ้อยคำที่สละสลวย มีแนวคิดแปลกใหม่ น่าสนใจ เป็นตัวของตัวเอง และมีคุณค่าในการสร้างสรรค์ ประกอบด้วยความคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ ในการใช้ภาษา เนื้อเรื่องเป็นเอกภาพ แสดงความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนได้ดี ลำดับเนื้อเรื่องได้ใจความต่อเนื่อง สมบูรณ์ ไม่วกวน สมเหตุสมผล มีความสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง มีความยาวตามที่กำหนด การเขียนล้ากค้ำ และเว้นวรรคตอน ได้ถูกต้อง เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย สะอาดเรียบร้อย ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพิศ กงทรง (2549 : 122) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชาภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ 83.04/82.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 80/80, ถัดมา พลหาญ (2550 : 63 - 64) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชาภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชาภาษาไทย มีประสิทธิภาพ 88.78/90.33 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 80//80 , วลัยพร สุภณะ (2550 : 73 - 75) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ 88.83/85.90 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 80/80 ปณัญดา บุญเสนาะ (2551 : 77-78) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 82.72/85.06 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ชูศรี พิทักษ์ (2553 : 96 – 100) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ชุดฝึกความคิดแบบอเนกอนันต์ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหลักด่านวิทยา ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกการคิดแบบอเนกอนันต์ มีประสิทธิภาพ 83.75/82.81 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 ถัดมาวัลย์ พรพนม (2553 : 89 –90) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิง

สร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.19/82.08 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา คงวารี (2549 : 102) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, สมพิศ คงทรง (2549 : 122) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชาภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, สุภาพ ช่างสอน (2549 : 116-117) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบ SYNECTICS ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, ลัดดา พลหาญ (2550 : 63 - 64) ทำการวิจัย เรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชาภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชาภาษาไทย สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชาภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, ศิวกร สุวรรณไตรย์ (2552 : 130-133) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิด และเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01, ลัดดาวัลย์ พรพนม (2553 : 89 - 90) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัย

พบว่า นักเรียน มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการและขั้นตอนของกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นลักษณะของการผสมผสาน หลากหลายเทคนิควิธี โดยการจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนมีความน่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนในระดับมากที่สุด เพราะนักเรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลาย ได้เลือกเนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจ มีภาพประกอบที่มีสีสัน ผู้เรียนสามารถทำผังความคิดด้วยตนเอง ได้เลือกภาพ วาดภาพ และระบายสีตามความสนใจ ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน และแนวคิดที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ

3.1 แนวคิดพหุสัมพันธ์ มีหลักการที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเรียนรู้จากประสาทสัมผัสหลายด้าน ได้แก่ ทางตา ทางหู ทางลิ้น และกายสัมผัส การเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้หลายแง่มุมสมองทั้งสองซีกได้พัฒนาพร้อม กัน ซึ่งความคิดสร้างสรรค์เกิดจากการทำงานของสมองซีกซ้าย ที่ทำหน้าที่ในการคิด จินตนาการ ความคิดแปลก ๆ ใหม่ ๆ ถือเป็นผลรวมของศักยภาพที่มีอยู่แล้วในตัวบุคคล เมื่อได้รับทักษะการคิด ได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจที่จะคิดริเริ่มความก้าวหน้าความคิดก็จะเกิดขึ้น

3.2 เทคนิคผังความคิด เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นโดย บูซาน (Buzan. 1997 ; อ้างถึงใน ประเพณีศรี ไกรอนุพงษ์. 2549 : 23) ช่วยพัฒนาความสามารถในการคิด และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยการเชื่อมโยงความคิด จัดระบบความคิด แดกกิ่งความคิด จากประสบการณ์เดิม ผูกข้อมูลทั้งหมด เข้าด้วยกัน จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์

การจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด เน้น ให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ให้มีการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เน้นให้ผู้เรียนคิดอย่างแจ่มแจ้งในสิ่งต่าง ๆ ที่ประสบในชีวิตประจำวัน และต้องสอดคล้องกับบทเรียน เพื่อนำมาจัดระบบความคิด ลำดับความคิด ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดความภาคภูมิใจ มีน้ำใจต่อผู้อื่นในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ช่วยเสริมสร้างความรู้สึกรัก ความคิด ความเชื่อ ของผู้เรียนให้เกิดขึ้นในเชิงบวกมากยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียน โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูศรี พิทักษ์ (2553 : 96-100) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะ

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ชุดฝึกความคิดแบบบอเนกอนัย เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหลักค่านวิทยา จำนวน 8 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้ ชุดฝึกการคิดแบบบอเนกอนัย อยู่ในระดับมากที่สุด, ลัดดาวัลย์ พรพนม (2553 : 89-90) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำแนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจหลักการของเทคนิคดังกล่าว ให้เข้าใจอย่างชัดเจนก่อน จึงจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

1.2 ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนควรวิเคราะห์เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดเวลาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับระดับการพัฒนาการของผู้เรียน จัดเตรียมสื่อการสอน อุปกรณ์การเรียน ตลอดจนเครื่องมือวัดผลให้พร้อม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิธีการสอน โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด ในเนื้อหา และสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในแต่ละระดับชั้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้ระหว่าง การสอนโดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิด กับวิธีการสอนอื่น ๆ ตลอดจนศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของวิธีการสอนนั้น ๆ ว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร